

**PATRIMONIUL CULTURAL DE IERI –
IMPLICAȚII ÎN DEZVOLTAREA
SOCIETĂȚII DE MÂINE**

**EDITIA
XI**

**CULTURAL HERITAGE OF YESTERDAY –
CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT
OF A SUSTAINABLE SOCIETY OF TOMORROW**

**Conferință științifică internațională
organizată în contextul Zilei Internaționale a femeilor
și fetelor cu activități în domeniul științei
Iași-Chișinău-Lviv, 11-12 februarie 2025**

**Program și rezumatele comunicărilor
Supliment al revistei științifice
„Authentication and Conservation of Cultural Heritage.
Research and Technique”
(Iași, redactor-șef dr. habil. profesor Nicoleta Vornicu)
Editor dr. hab. Liliana Condriticova**

Анастасія Богданівна СОРОЧИНСЬКА

Магістрантка Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
E-mail anastasiia.sorochynska.20@pnu.edu.ua

**Катерина Грушевська (1900–1943) – українська етнографія,
соціологиня та фольклористка**

*Kateryna Hrushevska (1900–1943) – Ukrainian ethnographer,
Sociologist and Folklorist*

Катерина Грушевська (1900–1943) – дослідниця в галузі етнографії, соціології та фольклористики. Народилася 21 червня 1900 р. у м. Львові. Була єдиною дитиною Михайла та Марії Грушевських. Наукове становлення дослідниці відбулося у роботі Українського Соціологічного інституту, який був заснований її батьком Михайлом Грушевським восени 1919 р. в Женеві. Тут вона написала та видала свою першу етнографічну працю «Примітивні оповідання, казки і байки Африки та Америки».

У Києві К. Грушевська брала участь у роботі очоленої батьком Науково-дослідної кафедри історії України ВУАН та редагувала етнографічний часопис «Первісне громадянство та його пережитки на Україні». На сторінках цього часопису активно публікувала свої статті та праці.

Безумовно, найвагомішою працею Катерини було два томи «Українських народних дум», де вона систематизувала та дослідила український героїчний епос. Багато дослідників вважають їх одними з найвизначніших праць в українській фольклористиці. На жаль, К. Грушевська не встигла повною мірою реалізувати наукові плани, оскільки радянська влада її заарештувала та відправила до Сибіру, де вона померла у 1943 році.

Oksana Yaroslavivna DROHOBYTSKA

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2929-1708>
PhD in History, Associate Professor of Ethnology and Archaeology,
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ivano-Frankivsk, Ukraine)
E-mail oksana.drohobytska@pnu.edu.ua

**Sofia Yablonska (1907–1971) – the first ukrainian woman
cinematographer and photographer**

*Софія Яблонська (1907–1971) – перша українська жінка
кінооператор та фотограф*

Sofia Yablonska (1907–1971) was the first Ukrainian woman cinematographer and photographer to describe her trip around the world in her books «Char of Morocco» (1932), «From the Land of Rice and Opium» (1936), and «Far Horizons» (1939). After her death, were published a collection of short stories and memoirs «The Book about Father» (1977), which describes her family environment, relationships with her parents, the peculiarities of her worldview, etc.

She began her career as a cinematographer in Paris when she travelled to Africa to shoot a documentary for a French film company. The operator managed to capture the everyday life of the population of Morocco, Egypt, Vietnam, Laos, Cambodia, Australia and New Zealand, the Malay Islands, Java and Bali, Tahiti, and North America on film and photo. Sofia described everything she saw during her travels in her reports for the «Nova Khata» magazine, which received mixed reviews from the public. Some people admired her recklessness and impressive photo reports, while others considered her behaviour indecent. After all, according to the stereotypes of the time, a woman could not travel unaccompanied by a man. Thanks to her ingenuity and knowledge of the indigenous mentality, S. Yablonska managed to capture unique documentary material. The short films surprised the «Indochina Film company», because no one, let alone a woman, had ever managed to film such material before.

Today, we can observe a growing interest in the figure of Sofia Yablonska in both Ukrainian and Polish historical and literary studies, but in our opinion, she still remains little known to the general public.